

Wereldwijde houding ten aanzien van ingrepen

Ingrepen zoals snavelbehandelen, sporen branden en tenen knippen worden gezien als een ongewenste aantasting van de integriteit van het dier. Ze staan daarom in Nederland sterk ter discussie, maar ook wereldwijd heeft het de aandacht. Er wordt getracht het aantal en de mate van ingrepen terug te dringen via wetgeving (met name in Europa) en onderzoek.

ir. Thea van Niekerk

In Europa wordt zeer veel onderzoek verricht naar de mogelijkheden om ingrepen achterwege te laten. Het merendeel van dit onderzoek richt zich op de problematiek rondom verenpikkerij en snavelbehandelen. Zweden, Engeland, Nederland en Duitsland lopen daarbij voorop. Aan andere ingrepen, zoals tenen knippen, sporen branden en kammen dubben, wordt zeer weinig onderzoek gedaan. Nederland is een van de weinige landen die hier wel onderzoek naar doet.

Situatie in Nederland en Europa

In Nederland is het ingrepenbesluit ingesteld, waarmee ingrepen in principe verboden zijn. De datum waarop dit verbod op ingrepen van kracht wordt, is reeds tweemaal uitgesteld, omdat een verbod op ingrepen onder de huidige omstandigheden en met de huidige kennis niet haalbaar bleek. Om uit deze situatie te komen is een Stuurgroep Ingrenen ingesteld, die bestaat uit deelnemers vanuit de sector (NOP, NVP en PPE), het ministerie van LNV en de Dierenbescherming. De Stuurgroep heeft samen met Livestock Research van Wageningen UR een Plan van Aanpak Ingrenen ingesteld, dat als uiteindelijke doel heeft ingrepen uit te bannen of, indien dit niet haalbaar is, te komen tot mildere vormen van ingrepen.

Ingrenen aan pluimvee worden wereldwijd toegepast. De discussie omtrent de aantasting van het welzijn van dieren als gevolg van ingrepen concentreert zich in Europa. Europa is ook het continent met de meest uitgebreide wetgeving op dit punt. Er is veel variatie in regelgeving tussen de verschillende Europese landen met betrekking tot ingrepen bij pluimvee. Alleen snavelbehandelingen bij leghennen zijn gereguleerd middels de Europese Richtlijn 1999/74. In annex 8 staat dat de afzonderlijke lidstaten snavelbehandelingen mogen toestaan, mits deze vóór 10 dagen leeftijd plaatsvinden. De overige ingrepen zijn niet op Europees niveau geregeld, waardoor er grote

verschillen zijn tussen landen in regelgeving en gebruiken. Globaal geldt dat landen met strenge regels ten aanzien van snavelbehandelingen ook voorop lopen met regulering van andere ingrepen. Niet alleen Europa beschouwt ingrepen als een punt van aandacht. Europa is weliswaar koploper als het gaat om wetgeving ter regulering van ingrepen, maar in andere werelddelen wordt er wel degelijk onderzoek verricht en begint de houding ten aanzien van ingrepen kritischer te worden.

Australië

In Australië wordt veel onderzoek gedaan naar snavelbehandelingen. Er is een boek gepubliceerd over snavelbehandelingen, waarin een uitgebreid overzicht gegeven wordt van het onderzoek dat wereldwijd verricht wordt aan snavelbehandelingen. Een belangrijk deel van het boek bevat Australisch onderzoek. Australië is een van de drie plaatsen, waar onderzoek aan de gevolgen van snavelbehandelingen op het zenuwweefsel zijn uitgevoerd. Ook is er uitgebreid onderzoek verricht aan nieuwe methodes van snavelbehandelen, o.a. Infrarood.

Ten slotte is een handleiding gemaakt voor de Australische pluimveesector met richtlijnen hoe snavelbehandelingen het beste kunnen worden uitgevoerd om het welzijn van de dieren zo min mogelijk aan te tasten. Wat wetgeving betreft, is alleen geregeld dat snavelbehandelingen door gekwalificeerd personeel moet worden uitgevoerd.

Noord-Amerika

In Canada is uitgebreid onderzoek verricht aan snavelbehandelingen en de effecten op technische resultaten, gedrag en zenuwweefsel. In de Verenigde Staten wordt vrij veel onderzoek gedaan naar snavelbehandelingen. Zo is er een duidelijk stroming die meer kijkt naar de gedrags- en welzijnsaspecten van snavelbehandelingen. Ook vanuit diverse dierenbeschermingsorganisaties wordt druk uitgeoefend om het welzijn van landbouwhuisdieren te verbeteren. Via politieke kanalen

STOMPE SNAVEL

Een hen met een onbehandelde snavel en een hen waarbij de snavel volgens de modernste technieken een milde behandeling met infrarood heeft ondergaan.

Foto: Wageningen UR Livestock Research

weten deze organisaties veel af te dwingen. Op het gebied van wetgeving is er zeer weinig geregeld, maar diverse privaatrechtelijke organen stellen regels op, waaraan hun producenten dienen te voldoen. In deze 'Code of practices' wordt ook gerefereerd aan snavelbehandelingen. Tot nu toe blijft dit beperkt tot de regel dat snavelbehandelingen door gekwalificeerd personeel moeten worden uitgevoerd. Gezien de snel groeiende aandacht voor dierenwelzijn is de verwachting echter dat in de toekomst striktere regels zullen worden opgesteld, waarmee wellicht ook de leeftijd van behandelen of de wijze van behandelen gereguleerd zullen worden.

Zuid-Amerika

In Zuid Amerika zijn niet of nauwelijks regels met betrekking tot dierenwelzijn. Snavelbehandelen wordt veelal op twee leeftijden uitgevoerd, zowel op ca. 4 weken leeftijd als op 11-15 weken leeftijd. Vanuit nationaal belang zijn er niet direct Zuid-Amerikaanse landen die zich met dierenwelzijn bezig houden. Echter, een aantal landen richt zich meer en meer op export naar Europa. Door de hoge mate van integratie van de pluimveeketen, kan vrij efficiënt worden ingesprongen op eisen

die gesteld worden aan deze exportproducten. Tot nu toe liggen de eisen vooral op het gebied van voedselveiligheid en gaat het vooral om de productie van pluimveevlees (m.n. vanuit Brazilië). Als er marktkansen zijn voor eiproducten, dan zal de productie in deze landen zich daar zeker op afstemmen. Indien de eisen zich uitbreiden tot dierenwelzijn en ingrepen, is de verwachting dat het voor de grote integraties in Zuid-Amerika niet moeilijk is om hun productie hierop af te stemmen.

Azië

Voor Azië geldt hetzelfde als voor Zuid-Amerika: er zijn nauwelijks wettelijke regels met betrekking tot dierenwelzijn. De productie in veel Aziatische landen kent een sterke tweedeling: de productie voor de lokale markt is zeer extensief en voor Europese begrippen sterk verouderd. Voor de export wordt echter in grote integraties op zeer efficiënte wijze en volgens de internationaal vereiste regels geproduceerd. Deze regels hebben weer vooral betrekking op voedselveiligheid. De grote integraties zijn naar verwachting echter zeer goed in staat om eventuele nieuwe eisen op het gebied van dierenwelzijn zonder al teveel moeite te implementeren.

Afrika

Ook voor Afrika geldt dat er niet of nauwelijks regels ten aanzien van dierenwelzijn zijn. Doordat het niet de verwachting is dat vanuit Afrika op korte termijn grote exportstromen naar Europa komen, is niet te verwachten dat in deze situatie snel verandering zal komen.

Contact

ir. Thea van Niekerk
telefoon: 0320-293549
e-mail: thea.vanniekerk@wur.nl

Dit onderzoek is uitgevoerd binnen het Beleidsondersteunend onderzoek in het kader van LNV-programma BO-07-011 Dierenwelzijn, projectnummer 010 en medegefinancierd door het PPE.